REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
Poslanska skupina Socialnih demokratov

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 96 38, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Datum: 19.11.2026

Zoran Stevanović
predsednik Državnega zbora

Zadeva: Pisno poslansko vprašanje

V skladu z 240. in 248. členom Poslovnika Državnega zbora vam posredujem pisno poslansko vprašanje **v zvezi z zahtevo ministrstva po zmanjšanju obsega izbora raziskovalnih projektov pri 34 milijonov evrov vrednem javnem razpisu agencije ARIS,** ki ga naslavljam na ministra za izobraževanje, znanost in mladino, dr. Boruta Rončevića.

S spoštovanjem!

Damijan Bezjak Zrim, l.r.
poslanec

V prilogi:
- pisno poslansko vprašanje

Spoštovani minister,

strokovna javnost, visokošolski sindikati (VSS in SVIZ) ter vodilne raziskovalne institucije (ZRC SAZU in KOsRIS) so v teh dneh izrazili globoko ogorčenje nad informacijami, da ministrstvo tik pred zaključkom razpisnega postopka za izbor temeljnih, aplikativnih in postdoktorskih raziskovalnih projektov, ki ga je razpisala Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS), zahteva zmanjšanje obsega izbora projektov za kar 60 odstotkov. Takšen nenaden poseg v postopek, ki je bil na strokovni dejansko že zaključen, ruši zaupanje v predvidljivost in stabilnost financiranja znanosti, ki ju je vzpostavil Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti.

Posebej skrb vzbujajoče je dejstvo, da razpis obsega tudi financiranje postdoktorskih temeljnih raziskovalnih projektov, ki so ključni za mlajše raziskovalke in raziskovalce na začetku njihove samostojne znanstvenoraziskovalne poti. S takšnim drastičnim krčenjem sredstev neposredno ogrožamo njihovo poklicno prihodnost v Sloveniji in tvegamo nov val bega možganov v tujino.

Izkušnje zadnjih desetletij jasno kažejo, da ko mladi, vrhunsko izobraženi raziskovalci enkrat zapustijo Slovenijo in si ustvarijo kariero v tujini, jih je izjemno težko privabiti nazaj. Za majhno državo, kot je Slovenija, predstavlja odhod vsakega mladega raziskovalca nenadomestljivo izgubo človeškega kapitala ter resno oviro za naš nadaljnji gospodarski in tehnološki razvoj.

Slovenija se danes nahaja na razvojni prelomnici, ko bi morali vlaganja v znanost, raziskave in inovacije še okrepiti, ne pa krčiti. Le z močno raziskovalno bazo, ki vključuje tudi mlade vrhunske raziskovalce na začetku svoje kariere, ter prenosom znanja v prakso lahko povečamo dodano vrednost naših proizvodov in storitev ter s tem dolgoročno izboljšamo mednarodno konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

Glede na navedeno Vas sprašujem naslednje:

1. **Na kateri pravni podlagi ministrstvo od ARIS-a zahteva kar 60-odstotno zmanjšanje obsega izbora projektov pri aktualnem 34-milijonskem razpisu za izbor temeljnih, aplikativnih in postdoktorskih raziskovalnih projektov, ki ga je razpisal ARIS, po tistem, ko so področni ekspertni paneli že opravili izbor raziskovalnih projektov?**
2. **Koliko postdoktorskih projektov za mlajše raziskovalce bi bilo zaradi predvidene zahteve po zmanjšanju obsega izbora projektov izločenih iz financiranja?**
3. **Kako namerava ministrstvo preprečiti odhod mladih raziskovalcev v tujino, če jim v Sloveniji tik pred zdajci odvzamemo že strokovno potrjene možnosti za raziskovalno delo in začetek samostojne raziskovalne kariere?**
4. **Kako bodo takšni varčevalni ukrepi v temeljne in postdoktorske raziskave prispevali k slovenskemu strateškemu razvojnemu cilju po večjem številu inovacij, dvigu dodane vrednosti in mednarodni konkurenčnosti slovenskega gospodarstva?**

Hvala za vaše odgovore!